

Vydané 23.12.2016 číslo výtlačku 4 / 2016

MALUŽIŇSKÉ NOVINKY

www.obecmaluzina.sk

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA,

Prichádzajú Vianoce - sviatky pokoja a mieru. Pre každého sprítomňujú iný pocit, inú predstavu, iné priority. Ale v každom z nás je spomienka, vinš, predsavzatie. Je prirodzené, že čas Vianoc nás myšlienkami vracia do minulosti, do detstva a do rokov mladosti. Vracia nás do domova, v ktorom vládol pocit bezpečia, atmosféra pokoja a lásky. Kde nežná mamina ruka pohladila tvár a otcove oči sa zaleskli šťastím. A určite v každom z nás je vôľa vytvoriť podobnú atmosféru pohody a pokoja v našich domovoch, v našich rodinách. Prenesme túto atmosféru do nášho každodenného života, do práce, na ulicu. Tým prejavíme úctu narodenému Ježiškovi, posolstvu pokoja a porozumenia.

Želám Vám radostné a pokojné prežitie vianočných sviatkov, veľa splnených prianí, očakávaní a predsavzatí. Zároveň Vám prajem, aby ste do nového roku vykročili šťastnou nohou a s optimizmom. Prajem Vám požehnaný rok 2017, plný zdravia, rodinného šťastia, lásky, osobných a pracovných úspechov.

Martin Španko, starosta obce

ČARO VIANOC

Prichádza čas vianočný, čas rodinných stretnutí, čas nových nádejí a naplnených prianí. Obdobie vianočných sviatkov má nezvyčajné čaro. Vianoce... čo Vám napadne? Pre veriach narodenie Ježiška v Betleheme, symbol lásky a porozumenia. Deťom napadnú darčeky a školákovi nadchádzajúce prázdniny. Mamám zas upratovanie a pečenie.

Vianočných symbolov, bez ktorých si nevieme predstaviť Vianoce, je viac. Stromček, ktorý sa ligoce, to sú Vianoce. Imelo, ktorému je pripisovaná magická moc o šťastí, láske človeka k človeku, čo má silu odvekú. Vianočné

pohľadnice, ktoré sú zahalené rúskom tajomstva, pohľadnice s duchovnými a kresťanskými zvykmi, ktoré sa toho času vytrácajú z nášho podvedomia. Často krát sú nahradené len strohými SMS správami bez hlbšieho citu. Zasnežené jory, vôňa medovníkov a ihličia, vysvietené námestia... To sú Vianoce! Sviatočnú atmosféru Vianoc dotvárajú melódie kolied. Najznámejšia je Tichá noc, ktorá akoby bola hymnou Vianoc. Keď v chráme ju zaspievame, má čarovnú moc.

....Anjeli zleteli
Najprv pastierom podali zvest'
Ktorá svetom dnes dáva sa niesť
Kristus Spasiteľ je tu
Tešiteľ sveta je tu.."

Symbolom Vianoc sú koledy, betlehemy, vianočné jedlá – oblátky, kapustnica, kapor, opekance a v poslednom čase množstvo darčiekov. Naše Vianoce sú bohaté a pritom zabúdame na najväčší dar ľudstva v podobe dieťaťa, ktoré sa narodilo v Betleheme.

A tak k Vianociam patrí ja zamyslenie sa nad sebou samým ... Aby naša radosť, šťastie, vyvierali z vnútra našich srdiec po celý rok a nielen na Vianoce.

Prajeme Vám všetkým príjemné vianočné sviatky plné lásky a spokojnosti. Taktiež Vám prajeme úspešný vstup do roku 2017.

Poslanci
Obecného zastupiteľstva

**Čas vianočný sa opäť blíži k nám,
V túto krásnu chvíľu nik by nemal byť sám.
Z večera do rána všetko sa zabieli,
stuhnuté nožteky vytiahne z postelí.**

*Po čase dáme si na hlavy čapice, na ruky rukavice,
zo šopy zložíme lyže a palice, zaprášené sánky a
hopsa do ulice.*

**Po našej obci deti sa radujú,
z uličky od Trvalcov sa zbesilo sánkujú.
Na obecnom klzisku majú sa všetci radi,
korčuľujú sa aj starší a nie iba mladí.**

*Táto chvíľa vianočná všetkých v celok spojí,
pod stromčekom obecným už Mikuláš stojí.*

*Porozdáva darčeky, povozí na saniach,
všetci majú úsmevy aj keď mráz na dlaniach.*

**Touto zimnou zábavou deň za dňom nám plynie,
v domoch hrajú roľníčky, stromček ozdobíme.
Na štedrý stôl naše mamy zo srdca všetko dajú,
pod stromček zas darčeky ockovia nachystajú.**

*A tak milí spoluobčania v tento zimný čas,
otvorme si srdcia, nech dobro plynie z nás.
Obdarujme všetkých vôkol úsmevom a pohľadom,
veď v našej obci toto bude tým najväčším pokladom.*

MILÍ SPOLUOBČANIA,

opäť nám nežne klopú na dvere Vianoce, na ktoré sa teší azda každý z nás. Pomaličky po tichučky čas vianočný prišiel k nám. Je to čas radosti, veselosti a zázrakov, kedy sa celá rodina stretne a zasadne za spoločný sviatočný stôl, čas kedy sme k sebe milší, štedrejší a lepši, čas kedy sa tešíme zo vzájomnej blízkosti a rodinného puta, čas, kedy sa náš pohľad na svet stáva krajším. Vianoce so sebou prinášajú akési tajuplné čaro, ktoré sa v tichej veselosti rozoznie v našich srdciach.

Vianočné sviatky sú obdobím, kedy sa rodiny stretávajú, deti netrpelivo očakávajú, čo im Ježiško prinesie, mamičky o sto šesť vypekajú všelijaké druhy vianočných dobrot. Áno veľa krát tomuto čarovnému obdobiu predchádza stres zo zhaňania vianočných darčiekov, upratovania domácností, či vypekania, ale okamžite z nás všetko opadne, keď sa domácnosťou roznesie neopakovateľná vianočná atmosféra, ktorá so sebou prináša

pocit hlbokkej ľudskosti, štedrosti a povznesenosti. Naše domácnosti sa premenia na oázy pokoja, lásky a naplnia sa vianočnou vôňou, detským džavotom a úprimným smiechom. Vianočná atmosféra je čarovné kúzlo Vianoc, ktoré sa nedá ničím nahradiť. Neodmysliteľne sa spája s vôňou medovníčkov, kapustnice, vianočných kolied a piesní, spoločných okamihov prežitých s našimi najbližšími, krásne ligotavým stromčekom v našich domácnostiach a všetkým tým, čo jednoducho k Vianociam patrí.

Počas vianočných sviatkov sme k potrebám ostatných oveľa citlivejší. Vianoce nám dávajú príležitosť spýtať sa samých seba, čo robíme, aby sme urobili šťastnými našich najbližších a priateľov. Počas Vianoc zabúdame na problémy a odpúšťame si navzájom. A práve pocit zo zmierenia, či odpustenia Vám prajeme. Pretože niekedy stačí naozaj celkom málo a to pekné a milé slovo adresované ľuďom, ktorých máme radi. Spoločne prežité chvíle pokoja, pokory, radosti a odpustenia sú tým najkrajším

vianočným darčekom, ktorý si vzájomne môžeme dať.

Vianoce sú obdobím, kedy sme si všetci navzájom bližší, otvárame svoje srdcia viac ako inokedy. V mene redakčnej rady Vám prajeme, aby ste všetky tie úžasné pocity a dary, ktoré Vianoce so sebou prinášajú, prežili nielen v tomto čarovnom období, ale aj počas roka. Prajeme Vám, nech sa vo vašich domácnostiach roznesie teplo rodinného krbu a z úprimného srdca želáme, aby ste počas vianočných sviatkov boli obklopení príbuznými a priateľmi, aby sa nik z Vás necítil sám a aby každé srdce jasalo radosťou. Nech duch Vianoc sa hlboko vryje do Vašich srdiec, nech vyčaruje na Vašich tvárach úsmev a zanechá vo Vás pocit pokoja a mieru, s ktorým hravo vykročíte do Nového roka. Prajeme Vám krásne požehnané Vianoce plné pokoja, lásky a radosti a šťastný Nový rok.

Redakčná rada

MIKULÁŠ PRIŠIEL NA KONSKOM ZÁPRAHU

6.12.2016 v podvečer sviatku sv. Mikuláša je na námestí pri rozsvietenom stromčeku rušno. Rodičia, starí rodičia a deti sú plné očakávaní. Zrazu počuť klopkanie konských kopyt, cvengot ligotavých postrojov. Z tmy sa vynorí voz ťahaný párom koní, ktorý priviezol do našej obce Mikuláša spolu s anjelom a 2 čertmi. Na voze má plný kôš balíčkov pre naše deti. Deťom zaískrili očka. Mikuláš sa tichým hlasom prihovára deťom, aby ich nevystrašil. Keď si sadne do kresla pod vianočným stromčekom, deti sa zhĺknú okolo neho. Mikulášsky balíček si musí každé dieťa zaslúžiť, a tak recitujú básničky, spievajú pesničky priamo do mikrofónu. Niektoré sú smelšie, iné nedostanú zo seba slovkó. Nevadí, balíček dostali všetky deti do 15 rokov. Našťastie počasie praje Mikulášovi, vonku je príjemne. Nakoniec nasadne so svojimi pomocníkmi do voza a pomaly sa stráca z dohľadu v tme. Mikuláš, ktorý sa považuje za patróna detí, žil vo 4.

storočí. Bol veľmi zbožný, pomáhal ľuďom v núdzi. Deň 6.12. je každoročne zasvätený jeho pamiatke. Je to kresťanský sviatok, ktorého symbolikou je dobrý a múdry starček s veľkou bradou a láskavými očami, ktorý prichádza so zamasteným čertom a krásnym anjelom.

V našej obci bol Mikuláš so všetkým, čo k tomu patrí. Za to patrí vďaka obecnému úradu a samozrejme kočišovi- Radovi Petrulákovi, ktorý vyparádil svoje kone a záprah. Pre deti to bol večer, ktorý im zostane v pamäti pri spomienke na detstvo v Malužinej.

STAROSTOVE NOVINKY

Obec má celkom nový traktor ZETOR PROXIMA. Spolu s pluhom stál 46800,- EUR. Traktor bude slúžiť nielen na pluhovanie miestnej komunikácie v zimnom období, ale budeme ho využívať celoročne. Do rozpočtu na rok 2017 sme dali kúpu vlečky a v roku 2018 plánujeme kúpiť náves na fekálie. Obec plánuje poskytovať služby občanom - dovoz dreva, materiálu a tiež vývoz fekálií. Zodpovednou osobou za nový Zetor je Miroslav Staroň. Jeho zástupcom bude Marián Vernarec, ktorý si práve rozširuje vodičské oprávnenie na skupinu „T“. Starý traktor do konca roka predáme.

Dňa 30.11.2016 skončil pracovný pomer na obecnom úrade Jánovi Vernarecovi, ktorý bol zamestnaný z Úradu práce (podľa §52a.) od júna 2016.

Zákon o registratúre nám ukladá do konca roka 2016 odovzdať do štátneho archívu všetky staré spisy týkajúce sa starej doby – bývalého národného výboru. Vytriedenie a odovzdanie spisov do Štátneho archívu v Bytči zrealizovala na obecnom úrade firma Ing. Pindjaka. **V tejto súvislosti sme na obecnom úrade zrekonštruovali ďalšie 2 miestnosti** - bývalé sociálne zariadenie, ktoré využívali kedysi žiaci základnej školy. Pracovníci obecného úradu zdemontovali WC misy, umývadlá, radiátory, elektrický bojler a vynesli staré skrine. Miestnosti sme vymaľovali a namontovali tam regále. Takto sme získali ďalšie miesto pre uskladnenie obecných materiálov.

Posilňovňu na obecnom úrade sme vystaňovali 28.11.2016. Náradie a stroje sme zatiaľ uskladnili v garáži v požiarnej zbrojnici. Posilňovňu plánujeme sprevádzkovať v bývalej klubovni v požiarnej zbrojnici. Túto miestnosť je potrebné zrekonštruovať, preto očakávam, že chlapci sa pustia do práce. Starosta obce spolu s poslancami budú nápomocní.

Budova Haláša je vyprataná a zbavená haraburdia. Najväčší problém sme mali s likvidáciou cca 70 ks pneumatík a 50 ks starých okenných rámov a sklenených krídél, ktoré sme vyviezli na zberný dvor. Dve autá sena a slamy sme so súhlasom Lesnej správy vyviezli do Malužinskej doliny ako potravu pre zvieratá.

Od februára tohto roku čakáme na vyjadrenie z Ministerstva Pôdohospodárstva o schválení projektu z EÚ na obnovu ciest a miestnych komunikácií. Márne. Zatiaľ nemá náš projekt priradené žiadne evidenčné číslo.

Na námestí už svieti vianočný stromček, ktorý je naozaj krásny a je ozdobou našej obce. Poďakovanie patrí Radovi Petrulákovi a jeho chlapcom (Rudovi a MajoviBartkovcom, Martinovi Petrenkovi). Podľa vyjadrenia Rada nebolo ľahké ho nájsť. Nielenže by mal byť pekne vyrastený, ale musí byť aj na dostupnom mieste, aby sa k nemu dostal s technikou. Týždeň ho hľadali a nakoniec ho objavili v starej dedine v Hodruši. Bola to poriadna robota, vypíliť, dopraviť a nakoniec osadiť. „Vďaka Chalani!“

- Martin Španko -starosta obce-

PRIHOVOR STAROSTU OBCE PRI PRÍLEŽITOSTI STRETNUTIA S DŮCHODCAMI, KTORÉ SA KONALO V PENZIÓNE RADOVICA ZA ÚČASTI POSLANCEV OBCE A S PROGRAMOM, O KTORÝ SA POSTARALI DETI Z MŠ V KRÁĽOVEJ LEHOTE.

Milé dámy, vážení páni, milí hostia, dovoľte, aby som Vás privítal na dnešnom stretnutí. Teším sa, že tu môžem po roku vidieť známe tváre. Vážim si, že ste prišli. V našej obci žije 245 obyvateľov, z toho 35 dôchodcov. Mnohí z Vás nevzzerajú ako dôchodcovia. A viete prečo? Pretože z Vás sála sila života, v očiach sa zračí iskra a múdrosť veku. Staré príslovie vraví: Každý má toľko rokov, na koľko sa cíti. Nie je ľahké byť dôchodcom. Ale je krásne, keď má človek na čo spomínať, keď je obklopený ľuďmi, ktorí s ním zdieľajú dobré aj zlé. Môže to byť manžel, manželka, syn, dcéra, zať, nevesta, alebo vnúčatá. Ale môže to byť sused, suseda, priateľ, či priateľka. Človek by nemal byť sám. Človek je predurčený žiť v spoločnosti ľudí, rozprávať sa nimi, posediť si pri pive alebo sa zasmiať na vtip. Tým obohacuje svoj život, ale aj život toho druhého.

Od čias, keď sme chodili do školy, ubehlo veľa času. Založili sme si rodiny, vychovali deti, niektorí z Vás aj vnúčence. A pritom sme pracovali. Pracovali v práci, v domácnosti, v záhrade, na poli. Nabrali sme skúsenosti, ktoré nám už nikto nevezme. A my ich môžeme rozdávať okolo seba. Nevadí, že máme šediny, vrásky na tvári a nejaké to kilo navyše. Dôležité je to, čo máme vnútri. To nás ťahá dopredu, to nám dáva silu každé ráno vstať a ísť ďalej. Aj napriek chorobám, smútkom v duši, či sklamaniam.

Život je krátky. A tak Vám prajem, aby ste ho žili šťastne. Aby každé ráno vyšlo slnko a večer hviezdy na nebi. Aby ste žili v mieri a mali dostatok jedla. Aby ste boli milovaní a hlavne zdraví. Aj naša obec sa snaží vyjsť v ústrety dôchodcom. Spolu s obecným zastupiteľstvom poriadame množstvo kultúrnych a spoločenských akcií, na ktoré ste srdečne vítaní. Na záver sa chcem poďakovať všetkým, ktorí pomáhajú udržiavať našu obec čistú, ktorí sa starajú o kvety. Prajem Vám, nech Vás v živote stretnú len samé dobré veci.

10 NAJZDRAVŠÍCH SEMIEN NA ZEMI

4. Ľanové semená

Veľkosť porcie = 1-2 lyžičky (mleté)

Vláknina z ľanového semienka potláča stúpanie krvných hladín lipidov po jedle a moduluje chuť k jedlu. Výskumy Kodaňskej univerzity hlásia, že ľanové vlákno potláča chuť do jedla a pomáha podporovať chudnutie. Ľan sa pestuje po stáročia a bol oslavovaný za jeho užitočnosti po celom svete. Hippokrates písal o používaní ľanu na úľavu od bolesti brucha, a francúzsky cisár Charlemagne si obľúbil ľanové semeno natoľko, že prijal zákony, požadujúce jeho spotrebu.

Medzi hlavné zdravotné prínosy ľanového semena patria vďaka ich vysokému obsahu kyseliny alfa-linolénová (ALA), vlákniny, a lignany. Esenciálne mastné kyseliny ALA znižujú produkcie látok, ktoré podporujú zápal a znižujú krvnú hladinu C-reaktívneho proteínu (CRP) a biomarkerov zápalu. Prostredníctvom ALA a lignanov, bolo preukázané, že ľan blokuje rast nádorov u zvierat a môže pomôcť znížiť

riziko rakoviny u ľudí. Lignany sú fytoestrogény, rastlinné zlúčeniny, ktoré majú estrogénové efekty a antioxidantné vlastnosti. Fytoestrogény pomáhajú stabilizovať hormonálnu hladinu, čo zmierňuje príznaky PMS a menopauzy, a potenciálne znižuje riziko vzniku rakoviny prsníka a prostaty.

Vláknina z ľanového semena podporuje zdravú funkciu čriev. Jedna lyžica celého ľanového semena obsahuje toľko vlákniny ako 1/2 šálky varených ovsených otrúb. Ľanové rozpustné vlákna môžu znižovať hladinu cholesterolu v krvi, pomáhajú znižovať riziko srdcového infarktu a mozgovej mŕtvice. Mleté ľanové semienko poskytuje viac nutričných hodnôt ako celé semená. Rozdrvte semená doma pomocou mlynčeka na kávu alebo mixéru a pridajte ich na obilniny a pečivo.

-Ma Španková-

ROZPOČET OBCE NA ROK 2017 BOL SCHVÁLENÝ V PREDSTIHU.

Na zasadnutí OZ dňa 24.11.2016 sa obecné zastupiteľstvo zaoberalo návrhom rozpočtu obce na rok 2017, ktorý predložil starosta obce po prerokovaní s finančnou komisiou. Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce v termíne od 8.11.2016a bol zverejnený až do doby konania OZ, čím bola splnená zákonom stanovená lehota t.j. najmenej 15 dní pred schválením rozpočtu obecným zastupiteľstvom. Do doby spracovania tohto stanoviska neboli vznesené k zverejnenému Návrhu rozpočtu žiadne pripomienky, návrhy, požiadavky. Rozpočet obce vychádzal z príjmovej časti – bežné príjmy 127 150,- Eur. Z toho je 49000,- Eur príjem z výnosu dane z príjmov poukázanej samospráve, 58570,- Eur sú príjmy z daní z nehnuteľností (z pozemkov, stavieb, bytov), z dane za psa a ubytovania. Príjem za nakladanie z KO bude 5000,- Eur. Obec plánuje prijať z

prenajatých budov a bytov 9000,- Eur. Ostatné príjmy 5580,- Eur zahŕňujú príjem z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, príjem za overenie z matriky, príjem za vodné a stočné a za energiu 8. B.j.

Z celkových bežných výdavkov obce 106650,- Eur sa použije 76656,- Eur na správu obce, čo zahŕňa mzdy a odvody pracovníkov obecného úradu vrátane hlavného kontrolóra obce a audítora, ďalej za energiu, vodné a stočné, poštové a telekomunikačné služby, internet, kancelárske potreby, pohonné hmoty, poistenie majetku, vydávanie obecných novín. Táto suma zahŕňa aj rekonštrukciu obecného úradu, konkrétne rozšírenie zasadacej miestnosti, nákup akumuláčiek, príviesného vozíka a lavíc a stolov. Výdavky na odmeny členom obecného zastupiteľstva a členom komisií sú plánované 1100,- Eur. Výdavky na dobrovoľný hasičský zbor vrátane energie, pohonných hmôt a opravy požiarnej zbrojnice sú 3150,- Eur. Obec vydá na údržbu miestnych komunikácií 3500,- Eur. To zahŕňa príspevkov na hromadnú dopravu, nájom pozemkov, spotrebu PHM, posypový materiál (soľ), a odmeny pracovníkom zimnej údržby. Výdavky za služby a nakladanie s KO sú

rozpočítované 5000,- Eur a 1000,- Eur na údržbu ČOV. Na údržbu verejných priestranstiev obec vyčlenila 1100,- Eur. V tom je údržba a PHM kosačky, údržba pomníka. Suma 1251,- Eur je vyčlenená na spotrebu energie, vodné, poistenie a údržbu 7.b.j. Za služby občanom obec vyplatí 5870,- Eur, čo zahŕňa údržbu cintorína, domu smútku, vývoz kontajnera na cintoríne a všetky kultúrne a spoločenské podujatia v obci. Suma 2512,- Eur obec použije ako príspevky pre právnické a fyzické osoby -školy, škôlky, ZMOS, ZMOL, cirkev a pre posedenie seniorov. Vo finančných výdajoch je 2300,- Eur splácanie úrokov z úveru ŠFRB a 9500,- Eur splácanie istiny úveru na bytovku 7. B.j.

Kapitálové výdavky v sume 11000,- Eur sa použijú na nákup vlečky k traktoru. Celkovo je rozpočet obce vyrovnaný. Príjmy aj výdaje 127150,- Eur. Podrobný rozpočet obce si môžete pozrieť na našej obecnej stránke.

-Ma Španková – predseda finančnej komisie-

STRAŠIDELNÉ TEKVICE, KTORÉ PRINIESLI OČARUJÚCE SVETLO

Vyrezali ich deti, aby nimi spríjemnili jesennú melancholickú náladu a predpovedali nimi príchod sviatku Všetkých Svätých, prostredníctvom ktorého spomíname a vzdávame úctu zosnulým. Každoročné slávenie tohto sviatku zaviedol pápež Bonifác IV., v siedmom storočí. Tento sviatok však sláviu už v keltských dobách. Starí Kelti verili, že v predvečer sviatku Všetkých Svätých sa mŕtve a zabúdené duše vracajú späť, medzi živých. Ochranou pred duchmi a zlými silami sa stalo svetlo.

Tekvice vyrezané našimi deťmi priniesli svetlo aj do našej obce. Deti neprišlo veľa, avšak tie, ktoré prišli, vyrezávali spolu s rodičmi tekvice s nadšením – nechýbala im fantázia, ani dobrá nálada. Medzi deti zavítal aj pán starosta a spoločne s manželkou priložili ruku k dielu. Semienka z tekvic si deti zobrali domov, celé natešené sa rozhodli, že na jar z nich začnú pestovať svoje vlastné tekvice. Táto naša „mini-akcia“ zožala úspech nielen u detí, ale aj u ich rodičov a ostatných zúčastnených. Veríme, že budúci rok sa znovu zídeme v hojnejšom počte, s novými nápadmi a znovu, prostredníctvom tekvicových strašidiel, prinesieme našej obci jesenné svetlo.

Anna Gulašová

ZO ŽIVOTA ĽUDÍ

VIANOCE OČAMI NAŠICH RODÁKOV V ZAHRAŇIČÍ

Mnohí z nás majú nejedného člena rodiny v zahraničí. V posledných rokoch mnoho mladých vycestovalo do zahraničia, či už za robotou alebo za účelom štúdia a my vám v tomto vianočnom vydaní našich Malužinských noviniek prinášame trochu viac z toho, ako naši rodáci trávajú alebo trávia Vianoce v cudzine.

AKO TRÁVITE VIANOČNÉ SVIATKY V ZAHRAŇIČÍ? DODRŽUJETE SLOVENSKÉ TRADÍCIE? NALEPILO SA NA VÁS NIEČO Z MIESTNYCH ZVYKOV?

Barborka Divoková: Snažili sme sa dodržiavať slovenské tradície. Vždy som sa snažila napiecť veľa koláčov, urobiť peknú výzdobu, popri pečení sme počúvali vianočné koledy. Na Štedrý večer sme väčšinou boli v robote, keďže v Škótsku sa oslavujú Vianoce až 25. decembra, ale ten, kto bol doma, sa snažil navariť večeru (väčšinou som to bola ja :)). Miestne zvyky sme nedodržiavali, všetko sa nieslo v duchu slovenských tradícií.

Paľko Petrula: Vianočné sviatky trávim väčšinou v robote. Nakoľko pracujem vo firme, ktorá sa zaoberá dodávaním čerstvých potravín, ako sú ovocie a zelenina do reštauračných a hotelových sietí, cez sviatky je spravidla najviac objednávok. Z tohto dôvodu som doteraz trávil Vianoce v práci. Ale samozrejme, keď "mi padne", nájde sa čas na tradičnú vianočnú večeru a zaslúžený oddych a možno aj nejaký ten darček - záleží od toho, ako som počas roka poslúchal :-D :-D Snažím sa dodržiavať naše slovenské menu ako kapustnica, filé, údené mäso a samozrejme, neodmysliteľný zemiakový šalát.

Lukáš Pastucha: Vianočné sviatky sa snažime tráviť čo najviac tradične, ako to je len možné. Keď budem hovoriť za seba, tak poviem, že sa na mňa nič nenalepiť z miestnych zvykov. Ja som naučený vianočné sviatky prežívať ako kresťan a mám taký pocit, že tu ani len netuším, čo sa vlastne odohráva na Vianoce. Ľudia tu tu berú ako obdobie kupovania darčiek a pečenie moriaka. Neberú to ako kresťanský sviatok.

Aká je vianočná atmosféra vo Veľkej Británii? V čom je iná oproti tej našej slovenskej?
Barborka Divoková: Všade je napríklad Santa

Claus. V obchodoch to je samý moriak rôznych druhov a veľkostí (to je ich vianočná večera) a samozrejme v nákupných centrách kopec ľudí. Inak je tá atmosféra rovnaká, každý sa teší na Vianoce.

Paľko Petrula: Vianočná atmosféra v Británii je na môj vkus uponáhľaná. Najviac to vidno na ľuďoch, ktorí do poslednej chvíle behajú po obchodoch, v snahe nakúpiť čo najviac darčiekov v zľavách. Pamätám časy, keď sme mali doma vianočný stromček pár dní pred štedrovečernou večerou. V Británii zdobia stromčeky už začiatkom decembra. No takisto, ako obchody, predčasne predávajú vianočné ozdoby, aj toto je podľa mňa iba obyčajný marketingový ťah.

Lukáš Pastucha: Atmosféra sa dá povedať, že je podobná ako na Slovensku. Hlavne vo väčších mestách je všetko pekne ozdobené a konajú sa vianočné trhy. Na nich sa mi veľmi páči, že ponúkajú širokú škálu produktov a hlavne produkty, ktoré sú blízke aj nám cudzincom. Veľký výber jedál a nápojov, ktoré sa nám neodmysliteľne spájajú s Vianocami ako napríklad klobásky, varené vínko, pívá hlavne zahraničné ako nemecké české atď.

V ČOM SÚ INÉ VIANOČNÉ ZVYKY VO VEĽKEJ BRITÁNII? ČO SA VÁM NA NICH PÁČI, PRÍPADNE NEPÁČI?

Barborka Divoková: No iná je vianočná večera, ako som vravela, večerajú moriaka, majú vianočný puding a ako polievku majú nejakú zeleninovú. Večerajú 24.12. ako my, ale darčeky si otvárajú na druhý deň ráno. Chodí u nich Santa Claus, nie Ježiško. Potom 26.12. je u nich boxing day. To znamená, že v každom obchode sú nenormálne výpredaje. Väčšinou sa potom ešte dokupujú darčeky, lebo ceny sú fakt nízke. Vtedy je to v nákupných centrách ešte viac preplnené. A tí Slováci, čo nemajú rodiny chodia na štedrý večer na zábavy, samozrejme až po vianočnej večeri.

Paľko Petrula: Zvyky v Británii sú veľmi rozdielne, od výberu jedál až po rozbaľovanie darčiekov. Čo ma prekvapilo, je pestrosť na vianočnom stole. Človek tu nájde naozaj všetko - rôzne druhy mäsitých jedál, zeleniny, príloh až po sladké dezerty. Na vianočnom stole dominuje ako hlavný chod pečený moriak. Čo však určite majú Briti spoločné so Slováckmi, je snaha, aby sa rodina v čase večere stretla pri jednom stole, a to aj vzdialení príbuzní.

Aké sú tradičné jedlá, ktoré nesmú chýbať na vianočnom stole vo Veľkej Británii? Čo nesmie u Vás chýbať zo slovenských vianočných jedál na štedrovečernom stole?

Barborka Divoková: Majú stoly preplnené jedlom, ani poriadne neviem, čo všetko tam je. Čo u nás nesmie chýbať sú samozrejme oblátky s medom, cesnak, kapustnica, zemiakový šalát, údené mäso, klobásky, rezne, koláče, ovocie.

Paľko Petrula: Ako som spomínal v predošlej otázke, vyber jedál je naozaj rozmanitý. Hlavne jedlo je, samozrejme, pečený moriak so zemiakmi, zo zeleniny preferujú hlavne hrášok, kukuricu a ich obľúbený ružičkový kel. No a nesmiem zabudnúť na legendárny yorkshirsky puding. Nejde o klasický sladký dezert, na aký

sme zvyknutí z nášho detstva. Tento anglický sa podáva ako príloha k mäsu, či ako samostatné predjedlo. Ďalej nesmie chýbať pestrý výber dezertov od bežných sušienok, až po plnené koláče. Čo by ste však na anglickom vianočnom stole márne hľadali, sú polievky. Keďže ja na slovenské menu nedám dopustiť, ani v Anglicku nesmie na mojom štedrovečernom stole chýbať kapustnica a zemiakový šalát. Ale priznám sa, kapra na Vianoce veľmi nemusím, uprednostňujem skôr filé bez kostí. A úplne najideálnejší scenár je údené mäso a vyprážané rezne :-D

Lukáš Pastucha: Myslím, že to každý pozná, na stole nesmie chýbať pečený moriak, pečené zemiaky, zelenina na pare, brusnicová omáčka a gravy sos, ako dezert vianočný puding. Ale u nás na našom stole nič také nenájdete. U nás to je tradičná slovenská klasika. Keďže 24. decembra každý pracuje, tak si úlohy rozdelíme a každý pripravuje niečo iné, aby to prebehlo v klude. Ja tradične varím kapustnicu a šalát, v tom už mám prax :). Samozrejme nesmie chýbať ryбка a ako dezert nejaké tie slovenské vianočné koláčiky.

NA SLOVENSKU SA VIANOČNÝ ČAS TAKTIEŽ SPÁJA SO ŠTEFANSKÝMI ZÁBAVAMI. JE NIEČO PODOBNÉ AJ VO VEĽKEJ BRITÁNII?

Barborka Divoková: Nie, nie je. To už sa normálne pracuje, voľno majú len 25.12. Aspoň u nás to tak bolo. Možno len Slováci tam oslavujú Štefana :)

Paľko Petrula: O zábavách tohto druhu som tu nepočul. Myslím, že Angličania skôr uprednostňujú firemné večierky a súkromné party.

AKO TRÁVIA ĽUDIA NOVÝ ROK VO VEĽKEJ BRITÁNII? MAJÚ NEJAKÉ TRADÍCIE, KTORÉ SA S NOVÝM ROKOM NEODMYSLITEĽNÉ SPÁJAJÚ?

Barborka Divoková: Nemyslím si, že majú nejaké tradície. Dokonca ani ohňostroj nestrieľajú, oni majú taký sviatok niekedy v novembri, tuším je to Deň ohňa a vtedy strieľajú ohňostroj. Na Silvestra majú kadejaké večierky, kam sa chodia zabaviť.

Paľko Petrula: Myslím, že ľudia vo Veľkej Británii prežívajú prelom rokov podobne ako Slováci - vyražajú do ulíc, podnikov a snažia sa privítať nový rok čo najlepšie.

Lukáš Pastucha: Nový rok myslím, že sa ničím neliší od toho nášho. Až na to, že podľa mňa Nový rok je pre nich dôležitejší a viac oslavovaný než samotné Vianoce. Oslavujú ho hlavne v podnikoch. V hlavnom meste sú už niekoľko mesiacov vopred obsadené všetky stoly. Je tam fakt plno. Možno aj preto, že v hlavnom meste, Edinburgh, je o polnoci nádherný ohňostroj, ktorý je odpalovaný v centre mesta priamo z hradu a sprevádzajú ho hudobníci na Škótskych gajdách, ktorí sú oblečení v klasických Škótskych krojoch (kiltoch). Mal som raz tú možnosť zažiť to, je to nádherný zážitok.

-Kristína Lukášová-

OD JANUÁRA BUDEME PLATIŤ VIAC ZA VÝVOZ KOMUNÁLNEHO ODPADU.

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 24.11.2016 schválilo VZN č.3/2016 o miestnych daniach a miestnom poplatku za KO a drobné

stavebné odpady. Týmto OZ reagovalo na zmenu zákona o odpadoch, ktorým sa upravuje výška poplatku za KO pre právnické osoby. Doteraz právnické osoby na základe zmluvných dohôd platili obci od 7-10,- Eur za jednu popolnicu. Zmenou zákona sa upravila maximálna výška za vývoz 1 popolnice na sumu 5,84 Eur. Týmto opatrením sa obci znížil príjem za komunálny odpad od právnických osôb (Drevona, Lesy, Eurovia, Urbár Hybe...) o cca 1500,- Eur. Nakoľko obec nesmie dotovať straty z vývozu KO, bola nútená upraviť

poplatok pre fyzické osoby z 8,30 EUR na 11,- Eur na osobu za rok. Uvedené platí od 1.1.2017. Týmto opatrením obec ušetrí len 660,- Eur. Ďalších 840,- Eur predpokladá ušetriť znížením počtu vývozov. OZ prehodnotilo všetky výdavky za vývoz a uloženie TKO, pričom jediným riešením bolo znížiť periodicitu vývozu z 3 týždňov na 4 týždne. Pri porovnaní s poplatkom za KO s okolitými obcami ako je Vyšná Boca (17,- EUR), Nižná Boca (17,- EUR), Kráľova Lehota (25,- EUR), má naša obec stále najnižší poplatok za vývoz KO.

ZABIJAČKOVÉ HODY V HALÁŠI

Haláš - historická budova v našej obci z roku 1808 bola dlhé roky nepovšimnutá a zabudnutá. V sobotu 17.12.2016 sa do haláša vrátil život. A to v pravom slova zmysle. Konali sa tam totiž obecné zabijačkové hody. Pred halášom bolo rušno už od rána. Partia chlapov na čele so šikovným kuchárom Vladom Vyšným (s pomocníkmi Jurajom Rumančíkom, Mariánom Vernarcom, Robom Ozdýnym, Vladom Gulašom) varila kapustnicu a to v 2 kotloch. Ďalšia partia na čele so Stážkou a Breťom Chytilovcami robila výzdobu nielen zvonka, ale aj zvnútra. Starosta s Ivanom Trvalcom varili

hriatô, víno a samozrejme veľa čaju. A tak, keď hodiny odbili poludnie a muzikanti z ľudového súboru Bystrianka začali hrať na ľudovú nôt, hody mohli začať. Kika Lukášová v roli barmanky sa zvrhala, aby mal každý čo piť. Kapustnica na začiatok zahriala žalúdok. Monika Žišková s Martou Špankovou vydávali kapustnicu, kuchár „zajo“ opekala zabijačkové špeciality. Deti si mohli dať koláčik alebo sladkosť, dospelí opečené mäso, klobásku, tlačienku, alebo jaternicu spolu s dusenou kapustou. Vonku bola taká zima, že feferónky a kyslé uhorky zamrzali. No v haláši sa dalo posediť „zaješ“ a vypiť. Celá zabijačka sa začala vlastne už v piatok, keď Paťo Pavelka doviezol z Pribyliny 3 polovíčky prasaťa. Milan Pastucha – hlavný mäsiar spolu so synom Andrejom Pastuchom, Janom Húzdrikom,

Robom Ozdýnym, Štefanom Liptákom, Hanou Gulašovou, Monikou Žiškovou a Stanom Kriššákom ml. vyrobili všetky výrobky, ktoré sa na druhý deň opekali. Doslova na kolene bez dostatku teplej vody (len za pomoci rýchlo varnej kanvice) prebiehala zabijačka v požiarnej zbrojnici. Mäso spracovávali do neskorého večera. Obecná zabijačka, to je tímová práca. Bez pomoci dobrých ľudí, poslancov, zamestnancov obce a bez dobrej vôle by sa to nedalo zvládnuť. Všetkým, čo pomohli, patrí veľké „ďakujem“. Verím, že haláš nám v budúcnosti posluží na ďalšie zaujímavé akcie. Je to historický skvost našej malej obce.

-red-

VIANOCE S KRISTOM ČI BEZ KRISTA?

Vianoce sú príbehom lásky. Hovoria nám o Láске, o tom, ako na seba vzala telo a ako prišla žiť medzi nás. Čaro Vianoc sa odráža v čare srdca. A hovoria nám, ako my všetci máme podiel na tejto láske.

Každý z nás zaiste prežil vo svojom živote zopár príbehov lásky. Niektoré z nich pretrvávajú počas celého nášho života a stali sa pre nás silou, ktorá nám je oporou vo všetkom tom, čo robíme. Niektorí z nás sme zažili silnú lásku zo strany svojich rodičov, súrodencov, učiteľov, vychovávateľov a drahých priateľov.

No niektorí z nás možno zažili i sklamanie v láske: rodiča, ktorý nás opustil, priateľa či priateľky, ktorí s nami nemohli alebo nechceli zostať. Rany lásky sú hlboké. Avšak dary lásky sú schopné náš život totálne pretvoriť a uzdraviť nás.

Avšak môže byť láska láskou, ak ju obmedzíme na jeden večer?

Ježiš svojím príchodom na svet, nie je len záležitosťou, pred ktorou stačí žasnúť a obdivovať jeho lásku k nám. Je výzvou zmeniť zmýšľanie. Je prezentáciou života, v ktorom dominuje láska, a preto nás celkom žiada

zbaviť sa všetkého nadbytočného, zjednodušiť život a nadovšetko deliť sa s tými, čo majú menej ako my.

Láska, ktorú ohlasujú kresťanské Vianoce, je láska, ktorá trvá naveky. Je to láska, ktorá nesklame. Dá sa jej dôverovať a je naozaj skutočná. Je to láska, ktorá nás uzdravuje, je nám oporou, neustále nás dvíha z prachu.

Vďaka Božej láske vôbec existujeme, vďaka Božej láske existuje všetko čo nás obklopuje. Boh pokorne žiada, aby sme si to len všimli a ďakovali. On Sám je najväčším darom pre nás.

Táto láska nás i pretvára a za jej pomoci sa stávame i my ľuďmi lásky, ktorí dokážu veľkoryso ba až hrdinsky milovať. Ako v každom príbehu lásky i v tomto platí: ak chceš byť tam, kde je láska, musíš nasledovať svojho Milovaného.

Ak prežívame Vianoce ako sviatky Božieho príchodu, spoznáваме v tomto milostivom čase pravú radosť, pre ktorú boli stvorené naše srdcia. Privítajme Ho v našom chráme i v chráme našich duší a vzájomných vzťahov.

Spoveď pred Vianocami

Na Narodenie Krista a predovšetkým jeho príchod do nášho srdca sa máme pripraviť aj dobrou svätou spoveďou.

V našej farnosti bude svätá spoveď vo farskom

kostole Povýšenia sv. Kríža v Malužinej dňa 17. 12. 2016 od 10. 45 – 11. 15 hod.

Poriadok svätých omší počas Vianočných sviatkov

24.12.2016	Sobota	24.00 hod.
25.12.2016	Nedeľa	10.30 hod., Čierny Váh 14.00 hod.
26.12.2016	Pondelok	11.15 hod.
31.12.2016	Sobota	16.00 hod.
01.01.2017	Nedeľa	11.30 hod.
06.01.2017	Piatok	11.15 hod.
08.01.2017	Nedeľa	11.15 hod.

Nevzdávajme sa nádeje, že vianočný duch nás bude sprevádzať aj v celom novom roku 2017.

Nech Boh žehná našu farnosť a našu obec! Pokojné a milostiplné vianočné sviatky Božieho narodenia Vám zo srdca praje a žehná Váš duchovný otec

ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhD.
farár Rím. kat. farnosti Hybe
a správca farnosti Malužiná

OZNAMY

Obecný úrad Vás pozýva na silvestrovský punč- okolo polnoci na námestie pred požiarnu zbrojnicu. Pri ohňostroji privítame spoločne Nový rok. Fašiangový sprievod bude prechádzať obcou 18.2.2017. Po ňom bude na obecnom úrade v zrekonštruovanej zasadačke fašiangová zábava.

VIETE, ŽE ?

Dňa 12.10. 2016 sa narodila Kubkovi a Veronike Kriššákovcom dcérka Karolínka ? Vážila 3900 g a merala 50 centimetrov.

Dňa 18.10. 2016 sa narodil Andrejovi Pastuchovi a Lucke Divokovej synček Andrejko ? Vážil 3300 g a meral 49 centimetrov.

V roku 2016 obec zorganizovala nasledovné akcie? Novoročný punč, Fašiangy, jarnú brigádu, odovzdávanie hasičského auta, deň zeme a sadenie stromčekov, juniáles, výlet do Podhájskej, halloweenske tekvičky, Mikuláša, zdobenie medovníkov, tvorbu vianočných ikeban, obecnú zabíjačku.

ZDOBENIE MEDOVNÍKOV

Ani sme sa nenazdali a nastalo adventné obdobie, počas ktorého sa pripravujeme na najkrajšie sviatky v roku – Vianoce.

Skôr, než zasadneme k vianočnému stolu, čaká nás množstvo príprav. Napečenie vianočných dobrot, medovníkov, opekancov a vianočných cukrovíniček...

Na obecný úrad medzi nás prišli šikovné gazdinky, mamičky, oteckovia a detičky, aby si vlastnoručne, pod taktovkou Moniky Žiškovej, vyzdobili napečené medovníčky.

Zdobenie medovníkov je cukrárenská veda, v ktorej sa skrýva zručnosť, fantázia, trpezlivosť pri nepodarkoch, aj vynaliezavosť a pomoc majsteriek v zdobení medovníkov – Moniky, Stáčky a Miladky. Všetci zdobenie zvládli, nálada bola skvelá. Spolu sme si pripomenuli blízkosť ľudského ducha, na krátky čas sa zamysleli a načerpali vzájomnú pozitívnu energiu do ďalších predvianočných dní.

-Anna Gulašová-

RECET

(Miladkine medovníčky, ktoré netvrdnú)

560g hladkej múky
300g mletého cukru
4 celé vajcia
4 rovné lyžice medu

trochu sódy bicarbóny- 10 g
trochu tŕčených klinčekov, trochu škoric
trochu postrúhanej citrónovej kôry

POSTUP:

všetko zmiesiť, nechať postáť v chladničke aspoň 1 deň (môže stáť aj 1-2 týždne), piecť v predhriatej rúre na 180 °C.

Na zdobenie potrieť bielkom hneď po upečení, kým sú teplé, na jedenie potrieť bielkom pred pečením a ozdobiť orechom alebo mandľou.

Uskladniť v mikroténovom sáčku v chladnej miestnosti.

